

Privatizări de succes în piața de capital

Interviuri cu experții Academiei London Stock Exchange

Miha Kosak: “O privatizare de succes se realizează prin găsirea balanței optime între interesele private și cele publice”

Reporter: Aveți o abordare adaptată fiecărei țări? De exemplu, care considerați că sunt particularitățile României față de alte țări din regiunea Europei Centrale și de Est? Ce model de privatizare considerați că este potrivit României?

Miha Kosak: După cum știți, rata privatizărilor diferă de la o țară europeană la alta, de exemplu în Marea Britanie acest proces a început la mijlocul anilor `80 cu privatizarea companiei “British Telecom”, iar pe măsură ce privești către țările estice, acest proces este în continuă dezvoltare. Unele state, precum Polonia, se află aproape de finalizarea procesului de privatizare, în vreme ce altele se afla mai mult sau mai puțin la jumătatea drumului.

România se găsește acum în pragul unei noi etape a procesului de privatizare – în sectoare precum transporturi, energie și utilități și fiecare dintre aceste privatizări va necesita o abordare diferită. Pentru unele dintre companii se va urma metoda clasică – aceea de găsire a unui partener strategic potrivit.

În cazul altora dintre ele se va opta pentru privatizarea prin Ofertă Publică Inițială (IPO) în vederea unei și mai bune consolidări a pieței de capital românești, prin această metodă oferindu-se, în același timp, posibilitatea investitorilor autohtoni și străini de a participa la proces.

Reporter: Care este cel mai de succes exemplu de privatizare prin bursă din Europa și în ce măsură strategiile de privatizare aplicate cu succes în alte țări pot fi adaptate pieței românești?

Miha Kosak: Urmare a oportunității pe care am avut-o în ultimii 20 de ani, de a participa în mod direct la întreg procesul de privatizare a numeroase companii din Europa, am fost extrem de impresionat de succesul Poloniei, care se află acum aproape la finalul procesului de lichidare a participațiilor statului în companii din diferite sectoare. O privatizare de succes se realizează prin găsirea balanței optime între interesele private și cele publice. De succes este acea privatizare în care toți cei interesați descoperă modalitatea comună de a dezvolta compania. Prin asta se înțelege și dezvoltarea piețelor de capital autohtone, prin crearea unui sector financiar solid, prin crearea unui climat favorabil pentru Investițiile Străine Directe, concomitent cu explicații clare oferite populației locale, referitoare la beneficiile privatizării. Fără

îndoială, România a făcut o mare parte din aceste lucruri în trecut și continuă să le facă.

Reporter: Considerați că 2013 este un moment bun pentru România să facă privatizări, având în vedere că, în lume, criza a dus la naționalizarea unor companii? Care sunt factorii principali care contribuie la succesul unei privatizări ?

Miha Kosak: Ce bine ar fi dacă aş avea în mână un glob de cristal ca să vă raspund la această întrebare!

Cu siguranță că guvernul și companiile care sunt incluse în procesul de privatizare trebuie să fie pregătite. Nimeni nu poate decide o privatizare într-o bună zi și să aștepte să se realizeze peste noapte. Pregătirea companiilor pentru a intra într-o nouă etapă a vieții lor corporative necesită multă muncă. Privatizarea înseamnă și o mai mare expunere către controlul general al investitorilor, în special în cazul listărilor pe piața de capital. Buna pregătire a companiei este esențială, iar în ultimii ani s-a putut observa că oportunitățile devin din ce în ce mai restrânse. În această economie globală în care trăim, investitorii vor avea multiple oportunități legate de obiectul și locația investiției.

Reporter: Care sunt, în opinia dumneavoastră, avantajele privatizărilor prin piața de capital?

Miha Kosak: Dacă unul dintre obiectivele statului este dezvoltarea pieței de capital autohtone, atunci singura modalitate de a realiza acest lucru este abordând privatizările prin metoda Ofertelor Publice Inițiale. De asemenea, prin listarea pe piața de capital se menține independența companiei ca urmare a extinderii numărului de acționari, și, în același timp, se creează un impuls vizibil pentru programul global de privatizare. Cel mai important aspect este faptul ca privatizarea pe piața de capital este percepută ca fiind corectă și transparentă.

Pranav Trivedi: Appetit mai mare pentru investiții în acțiuni „mai riscante”

Reporter: Care este modelul de privatizare cel mai de succes pentru țara noastră?

Pranav Trivedi: Răspunsul la această întrebare depinde de obiectivele pe care le are Guvernul în procesul de privatizare. Dacă, de exemplu, Guvernul intenționează să aducă expertiză specifică într-un anumit sector, recomandabil este ca privatizarea să fie făcută, în primă fază, prin vânzare strategică către un jucător important din

sectorul respectiv. Cumpărătorul ar putea contribui la dezvoltarea sectorului sau a companiei într-un anumit interval de timp, pentru ca, ulterior, compania să fie privatizată prin ofertă publică. Dacă, în schimb, țelul este acela de a monetiza un activ deținut de stat, acest obiectiv se atinge cel mai bine prin ofertă publică, procedeu prin care se obține cel mai mare preț ca urmare a lichidității crescute.

Reporter: Care a fost cea mai de succes privatizare din Europa? În ce măsură pot strategiile de privatizare ale altor țări fi aplicate sau adaptate la piața românească?

Pranav Trivedi: Din experiența mea de până acum, se remarcă drept povești de privatizare de succes procesele de privatizare ale companiilor din sectorul de telecomunicații din diferite state ale Europei (în special în Scandinavia). Aici s-a găsit echilibrul optim între interesul privat și cel public și s-a putut realiza o schemă pentru vânzări ulterioare ale pachetelor deținute de guvernele respective, atunci când acestea au nevoie.

Reporter: Considerați că 2013 este un moment bun pentru România să facă privatizări, având în vedere că, în lume, criza a dus la naționalizarea unor companii? Care sunt factorii principali care contribuie la succesul unei privatizări ?

Pranav Trivedi: Este greu de făcut predicții referitoare la piețele de capital, dar faptul că mulți dintre principalii indici ai burselor internaționale se află la maxime istorice indică posibilitatea ca 2013 să fie un an bun pentru privatizări prin burse. Dată fiind durata destul de mare de timp pe care o necesită pregătirea unei privatizări, Guvernele au nevoie de legislație adecvată deja implementată pentru a putea aduce companiile la cota bursei mai repede, atunci când se ivește o oportunitate. În acest moment, investitorii par să aibă un apetit mai mare pentru investiții în acțiuni „mai riscante”, decât manifestau în urmă cu câțiva ani.

Reporter: Care sunt, în opinia dumneavoastră, principalele avantaje ale privatizării prin piețele bursiere?

Pranav Trivedi: După cum am spus anterior, privatizările prin piața de capital obțin, de obicei, un preț mai mare și o lichiditate mai mare decât cele realizate prin vânzări strategice sau plasamente off-market.

Daniela Biagi: “Privatizarea Bursei de Valori Mongole, obiectiv ale guvernului mongol pentru dezvoltarea pieței financiare locale”

Reporter: România și-a asumat față de FMI un program de privatizări, însă, până acum a respectat foarte puțin din acesta. Considerați că neîndeplinirea angajamentelor ar putea avea drept cauză și o lipsă de cunoștințe a funcționarilor publici în domeniul pieței de capital? În ce măsură sesiunea de training organizată de Academie în parteneriat cu Asociația Brokerilor, având ca temă privatizările în piețele de capital, poate influența această situație?

Daniela Biagi: Consider că un bun bagaj de cunoștințe poate fi util în luarea deciziilor corecte în anumite domenii, în special în cel financiar. **Sunt sigură** că, prin discuțiile legate de aspectele legale și de strategie, cu experți care au trecut deja prin experiența privatizării internaționale, comunitatea financiară din România poate găsi atât sfaturi folositoare, cât și opțiuni de benchmarking.

Sesiunea de training susținută de Academie va fi prima ocazie oferită pieței românești de a trece în revistă posibila evoluție a privatizărilor din România, dar va reprezenta și începutul discuțiilor care ar putea genera proiecte reale de dezvoltare viitoare.

Reporter: Care este experiența Academy LSE în ceea ce privește trainingul în domeniul privatizărilor ?

Daniela Biagi: În data de 8 aprilie 2011, The London Stock Exchange Group (LSEG) și Mongolian State Property Committee (SPC- Comitetul Proprietății de Stat din Mongolia) – care deține Bursa de Valori Mongolă, au semnat un parteneriat strategic pe termen lung, ale cărui obiective au fost legate de dezvoltarea unei culturi investiționale la nivelul întregului sistem financiar mongol și de creșterea bazei investitorilor instituționali în piețele locale.

La acel moment, Academia a susținut parteneriatul între LSE și MSE prin furnizarea unui program cuprinzător de training despre piețele de capital, desfășurat pe durata a 10 săptămâni. În cadrul acestui program, accentul a fost pus pe privatizări. Această primă experiență de training a ajutat autoritățile mongole să ia în considerare și să discute privatizarea Bursei de Valori Mongole, proces care a devenit acum unul dintre principalele obiective ale guvernului mongol în vederea dezvoltării pieței financiare locale.